Hallintovaliokunta

Keskiviikko 19.6.2024 klo 11.15—13.10

Läsnä
puheenjohtaja Mauri Peltokangas ps
varapuheenjohtaja Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Otto Andersson r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10) (8 osittain)
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Petri Honkonen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Juha Hänninen kok
jäsen Mari Kaunistola kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Laura Meriluoto vas
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Saku Nikkanen sd
jäsen Eemeli Peltonen sd
jäsen Hanna Räsänen kesk (8, 9, 10) (7 osittain)
jäsen Paula Werning sd (7, 8, 9, 10) (6 osittain)
jäsen Joakim Vigelius ps
jäsen Sofia Virta vihr
jäsen Ben Zyskowicz kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
varajäsen Timo Mehtälä kesk (7 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
valiokuntaneuvos Henri Helo
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Toimenpidealoite nimikirjalain uudistamisesta
Toimenpidealoite TPA 28/2024 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan komission tiedonanto yhdeksännestä koheesiokertomuksesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 37/2024 vp

Liiteasiakirja Euroopan komission tiedonanto yhdeksännestä koheesiokertomuksesta

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selvitys: Sopimus Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä nuorten liikkuvuudesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 40/2024 vp

Liiteasiakirja Sopimus Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä nuorten liikkuvuude

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 26/2024 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 18/2024 vp
Muu asiakirja he 26 sihteerin täydennysehdotukset.pdf / A6
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain 2 §:n muuttamisesta / B6
Vastalause Vastalause_HE 26_2024vp_sd_kesk_19062023.pdf / C6
Vastalause Vastalause_HE 26_2024vp_vas_vihr_19062023.pdf / D6

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: sihteerien täydennysehdotukset.

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 18.6.2024 jaetun mietintöluonnoksen täydennettynä sihteerien täydennysehdotuksilla.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Honkonen ehdotti ed. Peltosen kannattamana, että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 36 f § muutettuna myöhemmin annetun vastalauseen mukaisessa muodossa.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-6 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Virta ehdotti ed. Meriluodon kannattamana, että 1. lakiehdotus hylätään.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-2 viiden edustajan pidättäytyessä äänestämästä mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Virta ehdotti ed. Meriluodon kannattamana, että 2. lakiehdotus hylätään.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaa. Äänin 9-7 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Honkonen ehdotti ed. Peltosen kannattamana, että mietinnön perusteluihin lisätään kappaleen 18 jälkeen uusi kappale seuraavasti: ”Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä seurata jatkossa sitä, ettei uuden sääntelyn johdosta elinkeinoelämän työvoiman saatavuudelle aiheudu kohtuuttomia ongelmia, eivätkä turvapaikanhakijoiden kannusteet työllistyä avoimille työmarkkinoille heikkene. Tilannetta tulisi seurata erityisesti sellaisten turvapaikanhakijoiden osalta, jotka eivät ole nopeutetussa menettelyssä tai jotka ovat suorittaneet ammatillisen tai korkea-asteen tutkinnon Suomessa.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-7 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sihteerien täydennysehdotuksilla muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Peltonen, Heinäluoma, Nikkanen, Werning, Honkonen, Meriluoto ja Virta varasivat mahdollisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille 19.6.2024 klo 14.00 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalauseet: Ed. Peltonen, Heinäluoma, Nikkanen, Werning, Honkonen, Meriluoto ja Virta, liitteet C6 ja D6.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 27/2024 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 16/2024 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta / A7
Vastalause Vastalause_HE_27_2024vp_sd_vihr_vas_19062023.pdf / B7
Vastalause Vastalause_HE_27_2024vp_kesk_19062023.pdf / C7

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Honkonen ehdotti ed. Peltosen kannattamana, että lakiehdotus hylätään.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-8 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti lisätä uuden 8 a kappaleen näin kuuluvana: "Hallintovaliokunnan asiantuntijakuulemisissa nousi esille huomioita/tarpeita seurata säännösten soveltamista ja arvioida uudistusten vaikutuksia niin lähetettyjen työntekijöiden ulkomaanpäivien vähenemisen kuin kansainvälistä suojelua saavien ja kansalaisuudettomien kansalaistamisen käsittelyaikojen toteutumisen osalta, kuin myös uusien asumisaikavaatimusten vaikutuksia lasten oikeuksiin ja etuihin. Seurannalla ja vaikutusten arvioinneilla voidaan arvioida, onko lainsäädännöllä saavutettu sille asetetut tavoitteet ja havaita mahdolliset ennakoimattomat vaikutukset, mahdollistaen tarvittavien korjausten ja muutosten tekemisen lainsäädäntöön."

Lisäksi muutettiin kappale 19 näin kuuluvaksi: "Monien suomalaisten yritysten palveluksessa olevien kansainvälisten osaajien ja yliopistotutkijoiden työhön kuuluvat eripituiset työjaksot ulkomailla. Lähetettyinä työntekijöinä he myös yleensä kuuluvat Suomen sosiaaliturvan piiriin nämä jaksot. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen asiantuntijakuulemisissa esille tuotuun seikkaan, että asumisaikaan luettavien ulkomaanpäivien yhden vuoden enimmäisaika voi tarpeettomasti vaikeuttaa työntekijöiden lähettämistä komennustyöhön ulkomaille ja vähentää Suomen vetovoimaa työperäisen maahanmuuton osalta. Pohjoismaiden lainsäädännöissä on erilaisia ratkaisuja siihen, miten ulkomaankomennukselle lähettäminen on huomioitu asumisaikaa koskevassa sääntelyssä."

Kappaleesta 29 poistettiin viimeinen virke.

Kappale 37 päätettiin poistaa.

Ed. Honkonen ehdotti ed. Räsäsen kannattamana, että hyväksytään seuraava lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle kansalaisuuslain uudistusesityksen yhtenä hallituksen esityksenä, jotta eduskunnalla olisi mahdollisuus arvioida uudistuksen kokonaisvaikutuksia erityisesti Suomen maakuvaan kovassa kansainvälisessä kilpailussa ulkolaisista erityisosaajista ja ammattitaitoisesta työvoimasta.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-8 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Honkonen ehdotti ed. Räsäsen kannattamana, että hyväksytään seuraava lausumaehdotus: ” Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee huolelliset vaikutusarviot yhteistyössä elinkeinoelämän asiantuntijoiden ja yritysten kanssa kansalaisuuslain muutosten vaikutuksista Suomen maakuvaan, ottaa ne huomioon myöhemmin annettavissa lakiesityksissä ja tekee sen pohjalta myös tarvittavat korjaukset nyt hyväksyttyyn lakiesitykseen.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-8 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Peltonen, Heinäluoma, Nikkanen, Werning, Virta, Meriluoto, Honkonen ja Räsänen varasivat mahdollisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille 19.6.2024 klo 14.00 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalauseet: Ed. Peltonen, Heinäluoma, Nikkanen, Werning, Virta, Meriluoto, Honkonen ja Räsänen, liitteet B7 ja C7.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi

Hallituksen esitys HE 53/2024 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 26/2024 vp

Valiokunta aloitti valmistavan keskustelun.

9. Muut asiat

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi viikkosuunnitelma.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on maanantaina 24.6.2024 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne